

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Η ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΕΙΑ; ΤΙ ΑΛΛΟ ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΜΠΑΤΣΟΥΣ ΚΑΙ ΠΑΛΙ ΜΠΑΤΣΟΥΣ...

Η κατάσταση της δημόσιας υγείας εν Ελλάδι είναι από πάσης απόψεως οικτρά... Εκ των πολλών και χρόνιων νόσων η γενεά εκφυλίζεται βαθμιαίως, οι άνθρωποι καθίστανται ασθενέστεροι σωματικώς και ψυχικώς αποβάλλουσι την προς εργασία και τον πόλεμο ικανότητα και την προς τεκνογονία δύναμι, ούτω δε διαφθείρεται και παρακωλύεται η φυσική εξέλιξις και πρόοδος του έθνους¹

Αυτά έλεγε το 1922, ο καθηγητής Υγιεινής Κωνσταντίνος Σάββας, κεντρική μορφή για την δημόσια υγεία στην Ελλάδα στις αρχές του 20ου αιώνα. Η εργατική τάξη για την καθηγητή Σάββα δεν ήταν επαρκώς ρωμαλέα για να δουλεύει, να πολεμά και να γεννάει. Δεν βοηθούσε επαρκώς στην πρόοδο του έθνους.

Το ελληνικό κράτος δεν ενδιαφερόταν ποτέ για την υγεία της εργατικής τάξης. Ο καθηγητής Σάββας έλεγε τα πράγματα με το όνομα τους, σε μια εποχή που η άποψη του κράτους για την εργατική τάξη λέγονταν –ακόμα– με το όνομα της. Όπως για τα περισσότερα καπιταλιστικά κράτη την ίδια περίοδο, η δημόσια υγεία μπορούσε να αποτελέσει ένα εργαλείο, ένα όπλο στα πλαίσια του ταξικού πολέμου στο εσωτερικό και των πολεμικών του περιπετειών στο εξωτερικό. Όλα τα καπιταλιστικά κράτη που προετοιμάζονταν για το σφαγείο του δεύτερου παγκοσμίου πολέμου υιοθέτησαν με τον έναν ή άλλο τρόπο στρατηγικές δημόσιας υγείας. Η επιτήρηση, η καταγραφή, ο έλεγχος, η στοχοποίηση με ιατρική ορολογία, της εργατικής τάξης αποτέλεσε αναπόσπαστο κομμάτι της πολεμικής προετοιμασίας.

Το 1927 ο πρόεδρος της Αμερικανικής Ιατρικής Εταιρείας Γουέντελ Φίλιπς περιέγραφε την ευρύτητα και τον τρόπο επίτευξης αυτής της στρατηγικής από την πλευρά του ιατρικού μηχανισμού με τον εξής τρόπο:

Οι γιατροί πρέπει να δώσουν ένα άλλο νόημα στην λέξη «ασθενής» καθώς στην νέα τάξη πραγμάτων τόσο οι άρρωστοι όσο και οι υγιείς πρέπει και πρόκειται να καταγράφονται στα αρχεία των γιατρών.²

Ο ιατρικός μηχανισμός λοιπόν είχε την δυνατότητα να επεκτείνει το πεδίο της άσκησης της εξουσίας του πέρα από τους ασθενείς και να περιλάβει σχεδόν όλη την κοινωνία. Η «νοσηρότητα» της εργατικής τάξης τονίζονταν με κάθε ευκαιρία. Δεν ήταν τυχαίο αυτό το σφάλμα των αφεντικών.

Η υγεία του πληθυσμού για αυτούς δεν ήταν ποτέ αυτό που εμείς εννοούμε υγεία. Η υγεία στο μυαλό τους μοιάζει περισσότερο με έναν χάρτη των κοινωνικών ταξικών σχέσεων: πώς κατανέμονται αυτές οι σχέσεις στον καπιταλιστικό χωρόχρονο, ποιες είναι και που εντοπίζονται οι κοινωνικές ιεραρχίες, οι πολιτισμικές, διατροφικές και σεξουαλικές συνήθειες και νοοτροπίες στην κοινωνία. Η ενασχόληση του κράτους με την δημόσια υγεία είναι ένας τρόπος να εντοπιστούν και να ενεργοποιηθούν οι φίλοι του, να στοχοποιηθούν και να διαπομπευθούν οι εχθροί του. Η δημόσια υγεία αποτελεί έναν τρόπο για να διεισδύσει το κράτος σε περιοχές αλλιώς απρόσιτες στις προσταγές του. Και ο φόβος της αρρώστιας και του θανάτου –πραγματικός ή φανταστικός– μπορεί να δουλέψει ως μία γενική βιοπολιτική στρατηγική του.

Ο ΜΙΚΡΟΑΣΤΙΣΜΟΣ, Η ΑΣΦΑΛΕΙΑ, Η ΥΓΕΙΑ: ΟΙΚΟΔΟΜΩΝΤΑΣ ΜΙΑ ΝΕΑ ΤΑΞΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

Το 1978, στο «Παλάτι του Λένιν», στην Άλμα Άτα της Σοβιετικής Ένωσης, η «Διεθνής Διάσκεψη για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας» ανέδειξε την σημασία της συμμετοχής της κοινωνίας στα δημόσια συστήματα υγείας. Εκεί, όμορφα και σοσιαλι-

στικά, αναδείχθηκε το «δικαίωμα στην υγεία για όλους μέχρι το 2000». Σύμφωνα με το πρώτο άρθρο της Διακήρυξης της Διάσκεψης:

Η Υγεία ορίζεται ως η κατάσταση πλήρους σωματικής, ψυχικής και κοινωνικής ευεξίας και όχι απλά ως η απουσία νόσου ή αναπηρίας και αποτελεί θεμελιώδες ανθρώπινο δικαίωμα.³

Μπορεί η ορολογία να άλλαζε αλλά επί της ουσίας λίγα πράγματα είχαν αλλάξει στην σκέψη του κράτους για τον ρόλο της υγείας από τον μεσοπόλεμο. Πλέον η δημόσια υγεία εμφανίζονταν με πούδρα και ροδοπέταλα, με σοσιαλιστική και ανθρωπιστική ορολογία, σαν «αναφαίρετο ανθρώπινο δικαίωμα».

Τα κινήματα της δεκαετίας του '60 και ιδιαίτερο το φεμινιστικό είχαν ήδη δείξει την πειθαρχική σημασία του ιατρικού μηχανισμού για το καπιταλιστικό κράτος. Μετά την ήττα τους η ανθρωπιστική ρητορική, ευγενική προσφορά της κρατικοποιημένης αριστεράς στο σύγχρονο κράτος, άρχισε να συσκοτίζει αυτό που πραγματικά συνέβαινε στα τέλη της δεκαετίας του '70: μία εκ νέου κήρυξη πολέμου στην εργατική τάξη με ιατρική ορολογία.

Η κοινή αντίληψη που υπάρχει για την δημιουργία του ΕΣΥ στην Ελλάδα είναι ότι ήταν δημιούργημα και έμπνευση του ΠΑΣΟΚ. Στην πραγματικότητα η ιδέα υπήρχε ήδη από νωρίτερα και ήταν διακομματική, ενώ την υλοποίηση της αρχικά ανέλαβε ο γιος του ευγονιστή του μεσοπολέμου Α. Δοξιάδη (δες Sidebar 1), Σπύρος Δοξιάδης. Ο Π. Αυγερινός, υπουργός υγείας του ΠΑΣΟΚ που τελικά εισήγαγε τον νόμο για την δημιουργία του ΕΣΥ το 1983 ανέφερε ότι Δοξιάδης ετοίμασε σχέδιο νόμου το οποίο επιχείρησε δύο φορές να το φέρει στη Βουλή στα τέλη της δεκαετίας

ΑΝΑΡΓΥΡΟΣ ΜΑΡΙΟΛΗΣ – Διευθυντής Κέντρου Υγείας Αερόπολης
ΕΞΕΡΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ ΣΤΗ ΛΑΚΩΝΙΑ
32 ΚΡΟΥΣΜΑΤΑ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥ ΣΕ ΕΡΓΑΤΕΣ ΓΗΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΤΑ

Όχι δεν είναι αστροναύτες, δεν είναι ghostbusters... Είναι το πρώην ΚΕΕΛΠΝΟ και νυν ΕΟΔΔΥ το οποίο κατέβηκε στον δήμο Ευρώτα στην Πελοπόννησο για να εντοπίσει τον πιο σκληρό καριόλη ιό που είδαν ποτέ τα χώματα του τιμημένου Μωριά. Ακόμα και ο Κολοκοτρώνης θα τα έκανε στα βρακιά του κοιτώντας την γεμάτη κεραίες κεφαλή τον crazy motherfucker coronavirus. Αλλά όχι, οι μπάτσοι με μάσκες και νάιλον στολή, δεν ψάχνουν τους απόγονους του Γέρου του Μωριά. Ψάχνουν αυτούς που δουλεύουν στα χωράφια τους...

Year	Doctors	Doctors/1000	Pharmacies	Pharmacies/1000
1974	17,842	18.547	5,726	4.864
1979	27,357	32.736	5,414	6.187
1984	26,211	19.486	6,397	8.479
1991	34,436	17.468	5,521	11.397
1992	36,718	19.861	5,591	13.084
1997	41,838	28.171	6.116	18.543

Η ραγδαία αύξηση των γιατρών κατά την μεταπολίτευση είναι εμφανής...

Αν δεν το ξέρατε να σας το πούμε: το ελληνικό κράτος έφτασε να έχει τους περισσότερους γιατρούς και τα περισσότερα φαρμακεία από όλες τις χώρες του ΟΟΣΑ αναλογικά με τον πληθυσμό του (στοιχεία του 2015). Παρόλα αυτά οι αριστεροί θέλουν και άλλους...

Ο Βενιζέλος και παραδίπλα ο ευγονιστής Απόστολος Δοξιάδης με προσφυγόπουλα το 1924

του '70, αλλά δεν του το επέτρεψαν οι βουλευτές του κόμματός του.⁴

Η δημιουργία ενός συστήματος υγείας δεν ήταν βέβαια ζήτημα ιδιοφυών στελεχών του κράτους ή ζήτημα των αντιρρήσεων κάποιων βουλευτών. Ήταν ζήτημα γενικότερων αλλαγών των οποίων κομμάτι θα ήταν το σύστημα υγείας. Στην προκειμένη περίπτωση το ζήτημα ήταν η δημιουργία μιας νέας ταξικής ενότητας και η δημιουργία της δυνατότητας άσκησης ταξικής πολιτικής. Ήταν επίσης η δυνατότητα το σύστημα αυτό να χρηματοδοτείται από την ίδια την εργατική τάξη. Όπως είχαμε τονίσει παλαιότερα το κράτος πρόνοιας και οι κοινωνικές ασφαλίσεις συνολικά ήταν:

...εξαρχής και παραμένον εργαλείο άσκησης εργατικής, ταξικής πολιτικής: το βασικό τους μέλημα είναι

πρώτα και πάντα η επικουρία στις κρατικές πολιτικές, από την ειρηνική εκμετάλλευση και πειθαρχηση της εργατικής δύναμης (αυτό που τα αφεντικά λένε «κοινωνική συνοχή») μέχρι την πολεμική καταστροφή των εργατών, αναλόγως των απαιτήσεων της καπιταλιστικής κρίσης [...]

Η κρίση του «ασφαλιστικού συστήματος» είναι διαρκής και από κατασκευής του: αν μη τι άλλο γιατί στην ουσία πρόκειται για έναν μίαντα που μεταβιβάζει χρήματα από την εργατική τάξη προς τα αφεντικά και επιστρέφει πειθαρχία και συναίνεση, πάντα με το φόβητρο του θανάτου.⁵

Κομμάτι λοιπόν του νέου κράτους του ΠΑΣΟΚ ήταν και η δημιουργία του ΕΣΥ το 1983. Οι νέοι μικροαστοί είδαν με μεγάλη ανακούφιση να φυτρώνουν σαν μανιτάρια νοσοκομεία, φαρμακεία και κέντρα υγείας παντού στην ελληνική επικράτεια. Για αυτούς, η δωρεάν περιθαλψη και υγεία που διατυμπάνιζε το ΕΣΥ, παρόλο που στην πραγματικότητα αποδείχθηκε εν μέρει ψευδεπίγραφη, αποτελούσε την εγγύηση της νέας τους ταξικής θέσης, την μεταφυσική λύτρωση από τον φόβο της αρρώστιας και του πρόωρου θανάτου. Ήταν ένα ακόμα «δεν είμαστε εμείς εργατικής τάξης, ρε!». Το άτομο, εντός των οικογενειακών στρατηγικών, με τα προνόμια, τον ναρκισσισμό και την καταναλωτική του δύναμη ήταν η σιχαμένη φιγούρα που δημιούργησε η εποχή αυτή. Και η υγεία του ήταν η επικύρωση της ταξικής του θέσης. Παντού στην καπιταλιστική Δύση αλλά και στην «σοσιαλιστική» Ανατολή το κράτος πρόνοιας αποτελούσε αναπόσπαστο κομμάτι της ταξικής ειρήνης, της άρρηκτης συμμαχίας κράτους-μεσαίας τάξης.

Η ιατρική και η φαρμακευτική εντωμεταξύ είχαν ήδη αναπτύξει τεχνολογίες που μπορούσαν να επι-

μηκύνουν την διάρκεια της ευτυχημένης μικροαστικής ζωής έστω και αν αυτές απαιτούσαν μία αξιοθρήνητη πειθαρχική εγκράτεια και μια σειρά από χαπάκια ή/και σωληνάκια που έπρεπε να μπουκλώνουν ισοβίως οι ανασφαλείς και σίγουρα δουλοπρεπείς μικροαστοί. Έτσι, απέκτησαν μεγάλη ισχύ και διέυρναν το πεδίο της δραστηριότητας της καθώς οι ορισμοί της ασθένειας άρχισαν να διαστέλλονται και τα κρατικά συστήματα υγείας να επεκτείνονται. Η σφαίρα των οικονομικών τους δραστηριοτήτων γιγαντώθηκε, τα μέσα επίτευξης των στόχων της είχαν κάτι από Δον Κορλεόνη, οι πειραματισμοί της άφηναν πίσω νεκρούς και σακαταμένους. Αλλά όλα αυτά συνέβαιναν πάντα στα πλαίσια μακροπρόθεσμων κρατικών στρατηγικών. Η αριστερής προέλευσης κριτική που εστιάζει στα υπερκέρδη των φαρμακευτικών είχε και έχει σαν σκοπό να συσκοτίσει την πραγματική φύση αυτού του μηχανισμού.

Το σύστημα υγείας λοιπόν συμμετείχε στην δημιουργία μίας νέας εθνικής νεότητας στην μεταπολίτευση. Η μεσαία τάξη έχει μάθει να ταυτίζει την ασφάλεια της ταξικής της θέσης με τον ιατρικό μηχανισμό. Κατά συνέπεια είναι δυνατόν να κινητοποιείται με βάση τις κρατικές εντολές ακόμα και όταν αυτές εκφέρονται με ιατρική ορολογία: σε τελική ανάλυση γνωρίζουν ότι μόνο η σύμπλευση τους με το κράτος είναι η σωτηρία τους.

ΔΗΜΟΣΙΑ ΤΑΞΗ ΜΕ ΚΑΘΕ ΜΕΣΟ: ΟΙ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΕΡΙΘΩΡΙΑΚΟΙ

Ο καλύτερος τρόπος να καταλάβει κανείς τι πάει να πει δημόσια υγεία είναι να κοιτάξει την διαχείριση που επεφύλασσε το σύστημα υγείας σε όλους του μη-έλληνας από το 1990 και μετά. Όπως ίσως έχετε καταλάβει από αυτά που έχουμε πει μέχρι τώρα, όποιος δεν άνηκε στον εθνικό κορμό της μεταπολίτευσης βρισκονταν είτε στις παρυφές, είτε εντελώς εκτός του συστήματος υγείας. Για αυτούς και αυτές, τους μετανάστες, τους ρομά, τους κάθε είδους περιθωριακούς, η δημόσια υγεία και το σύστημα υγείας εμφανίζεται με έναν και ξεκάθαρο τρόπο. Ήταν δημόσια τάξη, στοχοποίηση, διαπμπευση, ταπείνωση από μπάτσους, γιατρούς και κάθε είδους ρουφιάνους.

Οι μετανάστες από τις αρχές τις δεκαετίας του '90, ήταν τις περισσότερες φορές αναγκασμένοι να πληρώνουν όποτε χρειαζόνταν το δωρεάν σύστημα υγείας, τουλάχιστον όλοι όσοι δεν έχουν χαρτιά, δηλαδή η πλειοψηφία των βαλκάνιων μέχρι το 2005 και των ασιατών μεταναστών αργότερα. Όλοι όσοι κατάφεραν να έχουν πρόσβαση αντιμε-

Ο ΔΡ. ΜΕΓΚΕΛΕ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στον μεσοπόλεμο, η ευγονική αποτελούσε, με τον ένα ή άλλο τρόπο, ένα επιπλέον κομμάτι των ταξικών βιοπολιτικών στρατηγικών, το δίδυμο αδελφάκι των πολιτικών δημόσιας υγείας, του ιατρικού-κρατικού λόγου βίας και πειθάρχησης. Στην Ελλάδα, ο ευγονιστής παιδίατρος Απόστολος Δοξιάδης, υπουργός υγείας στις αρχές της δεκαετίας του '20, ανέφερε σε μία διάλεξη του το 1936:

Η κυβέρνηση του κ. Μουσοσολίνι επιδιώκει διά της βιολογικής αυτής πολιτικής αποτελέσματα ποσοτικά, δηλαδή τον πολλαπλασιασμό του πληθυσμού. Το προς τούτο μέσον είναι φόρος επί των αγάμων και των ατέκνων. [...] Η εθνικοσοσιαλιστική όμως κυβέρνηση του κ. Χίτλερ επιδιώκει όχι μόνον ποσοτικά αλλά και ποιοτικά αποτελέσματα. Ζητεί να δημιουργήσει γερμανική φυλήν υγιή και καλύτεραν διά της απαγορεύσεως της συνάψεως γάμων μεταξύ Γερμανών και προσώπων μη ανηκόντων εις την γερμανικήν η εις συγγενή ταύτης φυλήν (την Αρίαν ή ινδογερμανικήν) και διά της αποστειρώσεως των εκ κληρονομικών σωματικών και ψυχικών νοσημάτων πασχόντων ανδρών και γυναικών. Τα αποτελέσματα της πολιτικής ταύτης δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθώσι προ της παρελεύσεως δύο ή τριών γενεών. Εν τω μεταξύ, είναι επιστημονικώς αποδεδειγμένον ότι ο γάμος μεταξύ ατόμων ανηκόντων εις φυλάς ανομοίους (Λευκών μετά μαύρων, Λευκών μετά Κιτρίνων) παράγει τέκνα βαθμιαίως εκφυλιζόμενα. Τουναντίον ο γάμος μεταξύ ατόμων ομοίων φυλών παράγει τέκνα έχοντα καλύτερας ιδιότητας*.

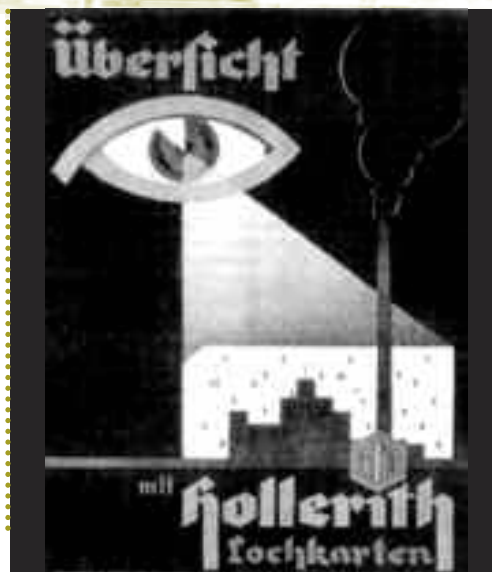
Είναι φανερό ότι οι επιστημονικές αντιλήψεις που κυκλοφορούσαν από αξιοσέβαστους επιστήμονες όπως ο υπουργός υγείας και παιδίατρος Δοξιάδης ξεχειλίζουν από επιστημονικό φασισμό και δεν είχαν σε τίποτα να ζηλέψουν από τις αντιλήψεις του δρ. Μέγκελε. Ο Δοξιάδης μάλιστα χρημάτισε πρόεδρος του ΠΙΚΠΑ για πολλά χρόνια, ενώ ήταν αυτός που εισήγαγε τον θεσμό του παιδικού σταθμού στην Ελλάδα.

*Ο Φιλίστωρ, «80 χρόνια πριν... 10-VI-1936». Καθημερινή, 10/06/2016.

«Διεθνής Διάσκεψη για την Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας». Παλάτι του Λένιν, Άλμα Άτα, Σοβιετική Ένωση, 6-12/9/1978. Μιλάμε για σοσιαλισμό, όχι αστεία.

Διαφημιστική Αφίσα ενός αναλογικού υπολογιστή (Μηχανή Χόλεριθ) της IBM το 1934. Σε ελεύθερη μετάφραση λέει «Δείτε τα πάντα με μια μηχανή Χόλεριθ». Δες μας αφήνει καμιά αμφιβολία: το μάτι του κράτους φωτίζει την σκοτεινή πόλη...

ΝΑΖΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΝΟΥΜΕΡΑ

Νούμερα, στατιστικές, προβλέψεις. Δεχόμαστε έναν βομβαρδισμό από πληροφορίες που προσπαθούν να δικαιολογήσουν την κρατική τρομοκρατία. Αλλά τα νούμερα έχουν και πολύ πιο «ορθολογικές» χρήσεις από όσο πιστεύουμε. Ο μεσοπολεμικός φασισμός είναι και εδώ άκρως διδακτικός.

Οι Κ.Η. Roth και G. Ally στο βιβλίο τους «The Nazi Census: Identification and Control in the Third Reich», αναφέρουν σχετικά με τις ναζιστικές απογραφές και τις προσπάθειες καταγραφής ότι:

Είναι... μέσα από την αφαιρετική στατιστική διαδικασία, με την οποία υποβιβάζονται οι άνθρωποι σε ανώνυμα κομμάτια σε ένα εννοιολογικό παζλ, με έννοιες όπως «πρόβλεψη ρυθμού γονιμότητας», «πρόβλεψη ρυθμού διαζυγίων», «ιδιαίτερη κοινωνική συμπεριφορά». Είναι επιπλέον μέσα από την στατιστική που οι άνθρωποι διαχωρίζονται σε ολόενα και μικρότερες ομάδες μέσω των κοινωνικών και δημογραφικών πολιτικών. Με αυτό τον τρόπο είναι δυνατό να θεσπιστούν νόμοι, ρυθμίσεις και κανονισμοί που να στοχεύουν σε ακόμα μικρότερες ομάδες ανθρώπων...

Και επιπλέον ότι:

Η δεύτερη λειτουργία ήταν η κινητοποίηση ή ο φυσικός διαχωρισμός, συχνά βάσει των συμπερασμάτων που έβγαζαν από την πρώ-τη: Κάθε στρατιωτική φάλαγγα και κάθε τάγμα καταναγκαστικής εργασίας υπήρχε πρώτα ως μία λίστα με νούμερα. Κάθε πράξη εξόντωσης προηγούνταν από μία πράξη καταγραφής, κάθε διαχωρισμός στο στρατόπεδο συγκέντρωσης: είτε προς τους φούρνους, είτε προς την καταναγκαστική εργασία.

Τα νούμερα που συλλέγονται οι μηχανές της δημόσιας υγείας και μας τρίβουν στην μάπα καθημερινά, έχουν λοιπόν κάτι πολύ περισσότερο από την -και καλά- αντικειμενική απόδειξη της φονικότητας του ιού. Προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον εναντίον μας.

τωπίζονταν με ωμό ρατσισμό από γιατρούς και λοιπούς υπαλλήλους των νοσοκομείων. Η πλειοψηφία αυτών που χρησιμοποιούν τα νοσοκομεία είναι οι μετανάστριες,⁶ οι οποίες δέχονταν και δέχονται συστηματικές παρενοχλήσεις από γυναικολόγους και άλλους γιατρούς. Εντωμεταξύ μέχρι το 2005 ο νόμος προέβλεπε την υποχρέωση των διευθυντών θεραπευτηρίων να ενημερώνουν τις αστυνομικές αρχές για την άφιξη σε αυτά αλλοδαπών.⁷ Οι γιατροί ήταν δηλαδή δια νόμου ρουφιάνοι, πράγμα που δεν έχουμε λόγους να πιστεύουμε ότι δεν συνεχίστηκε μετά την κατάργηση του νόμου.

Η φράση «υγειονομική βόμβα» ως ρητορική της δημόσια τάξης χρησιμοποιούνταν ήδη από την δεκαετία του '90 όπου και όπως ήταν δυνατό. Οι μετανάστες με βάση το απαρτχάιντ που είχε φτιάξει το ελληνικό κράτος πετιούνταν να δουλεύουν και να ζούνε στις χειρότερες συνθήκες και μετά στοχοποιούνταν για «υγειονομικούς λόγους». Από το 2009 και μετά η ιατρική ρητορική της κρίσης αρχίζει να χρησιμοποιείται όλο και πιο συχνά. Αρχικά με την «πανδημία της γρίπης των χοίρων» το 2009 και αργότερα το 2011 όταν ο φασίστας Λοβέρδος αποφάσισε να δείξει χωρίς φιόγκους πώς αντιλαμβάνεται το κράτος την δημόσια υγεία. Πρώτα τον Φλεβάρη του 2011 με τους μετανάστες απεργούς πείνας στην Υπατία, όπου μιλούσε για μια «βόμβα λοιμώξεων» και αργότερα με την διαπόμπευση των εκδιδόμενων γυναικών, κορυφαία στιγμή του υγειονομικού φασισμού στην προ-κορωνοϊού εποχή, που όλοι σήμερα κάνουν σαν να μην συνέβη ποτέ.

ΥΓΕΙΑ, ΤΑΞΗ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΣΤΟ ΒΑΘΟΣ ΕΥΓΟΝΙΚΗ

Εντωμεταξύ το οικοσύστημα του ιατρικού μηχανισμού και των φαρμακευτικών/βιοτεχνολογικών βιομηχανιών βρίσκεται όλο και περισσότερο στο προσκήνιο. Έχοντας τραφεί από την μεγέθυνση των συστημάτων υγείας, τα οποία ας μην το ξεχνάμε προέρχονται ως επί το πλείστον από τις εισφορές της εργατικής τάξης, αξιώνουν όλο και μεγαλύτερες εξουσίες στην κοινωνική ζωή. Γιατροί και βιοτεχνολόγοι έχουν εδώ και δεκαετίες προσπαθήσει να συνδέσουν την κοινωνική συμπεριφορά με τα ανθρώπινα γονίδια, έχουν επαναφέρει μία νέα ευγονική. Νέες επιστημονικές θεωρίες και πρακτικές με βάση το DNA, αξιώνουν να αποτελούν κομμάτια των ταξικών κρατικών στρατηγικών. Η «πανδημία» του κορωνοϊού ανέδειξε -εκτός των άλλων- το πόσο όλο αυτό το ευγονικό οικοσύστημα ασφυκτιούσε και έψαχνε ένα τρόπο να προωθήσει την ατζέντα

του, η οποία περιλαμβάνει ταξική πολιτική με ιατρική/γονιδιακή ορολογία.

Ας συνοψίσουμε. Η Δημόσια Υγεία και τα συστήματα Υγείας και Πρόνοιας δεν αποτέλεσαν μία νίκη και κατάκτηση του λαού αλλά προϊόν ταξικής ήττας και επιβολής. Η αντίληψη για το σύστημα υγείας που το αντιλαμβάνεται ως «κατάκτηση του λαού» δεν είναι τίποτα άλλο παρά ένας από τους θεμέλιους λίθους της κρατικοποίησης της ελληνικής αριστοτεράς. Το κράτος μας ποτέ δεν ενδιαφέρθηκε για την ζωή μας, ενδιαφέρθηκε και ενδιαφέρεται για την υποταγή μας, για την υπαγωγή της εργατικής τάξης στις καπιταλιστικές προσαγές.

Στα όσα αναφέραμε παραπάνω προσπαθήσαμε να δείξουμε ότι αυτό το πράγμα που ονομάζεται δημόσια υγεία δεν έχει καμία σχέση με αυτό που εμείς αντιλαμβανόμαστε ως υγεία. Η δημόσια υγεία είναι δημόσια τάξη και σήμερα βλέπουμε πόσο αποτελεσματική για κρατικούς σκοπούς μπορεί να είναι. Μπορεί να αυτοπειθαρχεί και να πειθαρχεί. Παράγει χιλιάδες καθημερινούς, μοριακούς πολέμους σκορπώντας δηλητήριο, φόβο και καχυποψία. Είναι μηχανή αλληλοεπίβλεψης. Επιτρέπει την επιλεκτική αυξομείωση της έντασης της πίεσης στην εργατική τάξη σε καιρούς παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης. Είναι ταξική βιοπολιτική σε καιρούς παγκόσμιας καπιταλιστικής κρίσης.

1. Κωνσταντίνος Σάββας «Περί Ιδρύσεως Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας», Αρχεία Ιατρικής 3 (1922) σελ. 65-72. Παρατίθεται στο Α. Λιάκος, Εργασία και πολιτική στην Ελλάδα του μεσοπολέμου, Νεφέλη, 1993, σελ. 318.
2. Petr Skrabanek, The Death of Humane Medicine, 1994, σελ. 41.
3. "Declaration of Alma-Ata International Conference on Primary Health Care, Alma-Ata", USSR, 6-12, September 1978, Πηγή: https://www.who.int/publications/almaata_declaration_en.pdf?ua=1
4. Νίκος Νικολάου, «Ο Π. Αυγερινός και τα συμφέροντα που πολεμούσαν το ΕΣΥ», Καθημερινή, 21/6/2008, Σημειώσω ότι ο γιος Δοξιάδης αντιλαμβανόταν τις σύγχρονες πειθαρχικές μεθόδους του υγειονομικού: ξεκίνησε την πρώτη αντικαπιταλιστική εκστρατεία και ίδρυσε την Ελληνική Αντικαπιταλιστική Εταιρεία βλ. Βικιπαίδεια λήμμα «Σπύρος Δοξιάδης».
5. «Το κράτος που όλοι αγαπήσαμε: Η γέννηση, ο θρίαμβος και η πτώση του 'κοινωνικού κράτους'», Antifa #50, 2/2016.
6. Ιωάννα Κοτσιώνη, «Εκθεση για την υγεία των μεταναστών στην Ελλάδα», ΕΚΠΑ, Ιατρική Σχολή – Εργαστήριο Υγιεινής, Επιδημιολογίας και Στατιστικής Ιατρικής, 2009, σελ. 21.
7. ο.π. σελ. 25.